

حمد و شکر می‌کنیم خدای متعال را که به ما توفیق انس با قرآن را داد. اگر ملتی بتواند از طریق انس با قرآن، خود را در فضای قرآنی، به ویژه در فضای معرفتی قرآن قرار دهد، خواهد توانست مشکلات خود را برطرف کند. مشکل بزرگ مسلمانان دنیا دوری از قرآن است؛ علاج هم برگشت به قرآن است. قرآن فقط برای تلاوت کردن در کنج و زوایا نیست؛ قرآن برای عمل است. قرآن برای شناخت و معرفت امت. قرآن برای این است که جامعه‌ی اسلامی تکلیف و وظیفه‌ی خود را بفهمد و از حیرت و ظلمات نجات پیدا کند.

جلسه‌ی قرآن، تلاوت قرآن و صوت قرآن، مقدمه است برای معرفت مفاهیم قرآنی. عیب بزرگ کار ما این جاست که ما مسلمان‌ها، ما امت اسلامی، دم از قرآن می‌زنیم، اما به قرآن عمل نمی‌کنیم.

قرآن ملتها

پژوهشگاه علوم اسلامی
مجمع علوم

دم از محبت خداوند می‌زنیم، اما از دین خدا پیروی نمی‌کنیم. «قل ان کتبتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله» [آل عمران / ۳۱]. اگر کسی خدا را دوست می‌دارد، دلیل صدق او تبعیت از پیغمبر است؛ تبعیت از قرآن است.

عزیزان من! ملت ایران به همان اندازه‌ای که به قرآن نزدیک شده است، به عزت نزدیک شده است؛ به نجات، رستگاری و نصرت نزدیک شده است. همه‌ی ملت‌های دنیا، راه نجاتشان نزدیکی به اسلام و به قرآن است؛ راه نجات فلسطین هم همین است. شما ببینید، ۵۰ سال است که یک حکومت غاصب در کشور فلسطین تشکیل شده است. در طول این مدت، مبارزاتی هم انجام گرفته، لیکن به نهایت نرسیده است. چرا؟ چون در این مبارزات، دین خدا، ایمان اسلامی و حکم قرآنی ملاک نبوده است. امروز ملت فلسطین با نام اسلام مبارزه می‌کند و این مبارزه در ارکان دشمن تزلزل ایجاد کرده است. اگر مسلمان‌ها به آن‌ها کمک کنند، که این وظیفه‌ی قرآنی همه است، یقیناً این راه کوتاه خواهد شد. اگر هم مسلمان‌ها کمک نکنند، اما خود آن‌ها مقاومت و ایستادگی کنند، باز هم پیروز خواهند شد. منتها پیروزی در حال غربت و تنهایی سخت‌تر است؛ مثل ملت ما که تنها ایستادگی کرد و شرق و غرب با او مخالفت کردند. در جنگ تحمیلی علیه ما، همه‌ی مراکز قدرت علیه ما بودند. ما غریبانه مقاومت کردیم، غربت را تحمل کردیم، اما از مقاومت دست برنداشتیم. خدای تعالی ما را پیروز کرد. ملت فلسطین هم همین جور است. برای رسیدن به فضای زندگی شایسته‌ی انسان، مبارزه لازم است. وظیفه‌ی همه‌ی مسلمان‌هاست که در این مبارزه سهیم شوند و به آن قطعه‌ای از پیکر اسلامی که دست دشمن است، یاری برسانند تا مسلمان‌ها بتوانند آن را پس بگیرند؛ یک مصداق از عمل به قرآن این است. اگر مسلمان‌ها به همین یک قانون، به همین یک دستور عمل کنند، بسیاری از کارها اصلاح خواهند شد.

عزیزان من! جوانان عزیز! تلاوت قرآن یک فضیلت بزرگ است؛ یک ثواب است. اما این تلاوت وسیله‌ای است برای معرفت. قرآن اقیانوس عظیمی است. هرچه بیشتر جلو بروید، تشنه‌تر می‌شوید؛ **علاقه‌مندتر می‌شوید؛ دل شما روشن‌تر می‌شود.** در قرآن باید تدبر کرد. من باز هم از شما جوان‌ها **خواهش می‌کنم که با معانی قرآن انس پیدا کنید و ترجمه‌ی قرآن را بفهمید.** من بارها این را از جوان‌ها **خواسته‌ام و خیلی‌ها هم اقدام کرده‌اند.** قرآن را که هر روز تلاوت می‌کنید، هرچه تلاوت کردید، ترجمه‌ی آن را هم نگاه کنید. بگذارید این مفاهیم در ذهن جوان شما حک بشود. در این صورت فرصت تدبر پیدا خواهید کرد.

امروز مکتب‌های فلسفی و معرفتی دنیا، در کار بشریت درمانده‌اند. باور کنید، مکاتب اجتماعی دنیا در کار انسان درمانده‌اند و راه پیدا نمی‌کنند. مارکسیسم آن جور شکست خورد و نابود شد؛ مکاتب غربی هم همین جورند؛ درمانده‌اند. دلیل درماندگی‌شان این است که در غرب علم، پول و قدرت نظامی هست، اما سعادت نیست؛ سکینه و طمأنینه نیست؛ آرامش معنوی نیست. پس آن نسخه‌ها، نسخه‌های ناکام و شکست خورده‌ای هستند؛ اما قرآن و آیین اسلام، به انسان، هم علم می‌دهد، هم رفاه، هم عزت، و هم سکینه. «هو الذی انزل السکینة فی قلوب المؤمنین لیزدادوا ایماناً مع ایمانهم» [فتح / ۲۶]. «فانزل الله سکینة علی رسولہ و علی المؤمنین و الزمهم کلمة التقوی» [فتح / ۲۶]. علاوه بر لذت دنیوی، رفاه مادی و قدرت علمی، سکینه و طمأنینه می‌دهد و آرامش می‌بخشد. این در تاریخ تجربه شده و امروز هم قابل تجربه کردن است. در ایران اسلامی ما یک قدم کوچکش را برداشته‌ایم. آثارش را هم مشاهده کرده‌ایم و برکاتش را هم دیده‌ایم. هرچه جلوتر برویم هم بیشتر خواهد شد. امروز علاج امت اسلامی این است و مقدمه و صراط مستقیمش همین قرآن کریم است.^۱

زیرنویس:

۱. مراسم اختتامیه‌ی مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم، ۹ آبان ۱۳۷۹.